

VANHUS- JA VAMMAISNEUVOSTON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2024

Hyvinvoinnin palvelualue 6.2.2025

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Rautavaara

Vanhus- ja vammaisneuvoston lakisääteisyys ja kokoukset vuonna 2024

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kuntien lakisääteinen pysyvä yhteistyöelin.

Kuntalain (410/2015) 27 §:n ja 28 §:n mukaan kunnassa on oltava vanhus- ja vammaisneuvosto. Kunnanhallituksen tehtävä on nimittää vanhus- ja vammaisneuvosto sekä huolehtia sen toimintaedellytyksistä.

Vanhus- ja vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisissä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Vanhus- ja vammaisneuvosto tukee ikäihmisten ja vammaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kunnassa. Neuvoston keskeinen tehtävä on tuoda ikääntyneen väestön ja vammaisten ääntä suunnitteluun, päätöksentekoon ja arviointiin sekä tiedottaa vireillä olevista asioista. Päätöksentekoon neuvosto voi vaikuttaa tekemällä esityksiä, aloitteita ja lausuntoja ikääntyneen väestön näkökulmasta. Vanhus- ja vammaisneuvosto on hyvissä ajoin otettava mukaan iäkkäitä ja vammaisia koskevien suunnitelmien laatimiseen.

Toimintavuonna vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui neljä (4) kertaa: 6.2.2024, 16.4.2024, 27.8.2024 ja 10.12.2024.

Kunnan henkilöstön ja asiantuntijoiden vierailut kokouksissa

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasäännössä on kirjattu, että vanhus- ja vammaisneuvoston ja kunnan eri toimialojen kesken sovitaan säännöllisistä tapaamisista, joissa keskustellaan toimialoille käsittelyyn tulevista asioista.

Toimintavuonna neuvostossa vierailivat aloittanut kunnanjohtaja Mikko Kärnä (6.2.2024) asiakirjahallinnon suunnittelija Paula Hakkarainen (27.8.2024), hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattori Annukka Jäntti-Ciprian (27.8.2024) sekä vs. rehtori & hyvinvoinnin palvelualuejohtaja Silja Kavilo (10.12.2024).

Vanhus- ja vammaisneuvosto voi kutsua kokouksiinsa vieraiksi asiantuntijoita. Pohjois-Savon hyvinvointialueen vanhusasiahenkilö Laila Hytönen vieraili elokuun kokouksessa (27.8.2024) ja Invalidiliiton järjestöasiantuntija Mika Saastamoinen vieraili joulukuun kokouksessa (10.12.2024). Molempien kokouksien yhteydessä järjestettiin julkinen yleisötilaisuus. Hytösen vierailuun osallistui kolmisenkymmentä henkilöä, Saastamoisen vierailuun parikymmentä henkilöä. Yleisötilaisuuksien aikana Rautavaaran Invalidit tarjosi kahvia ja pullaa.

Ikääntymispoliittinen strategia

Vanhus- ja vammaisneuvosto päätti 18.4.2023 kokouksessaan ikääntymispoliittisen strategian valmistelusta. Vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerin siirryttyä uusiin tehtäviin syksyllä 2023 ikääntymispoliittisen strategian valmistelu jäi kesken ja seuraavan sihteerin tehtäväksi. Uusi vanhus- ja vammaisneuvoston sihteeri, kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö Erik Räsänen, aloitti tehtävässään 7.12.2023, joten ikääntymispoliittisen strategian valmistelu jäi vuodelle 2024. Ikääntymispoliittinen strategia valmisteltiin kesän ja syksyn 2024 aikana, ja vanhus- ja vammaisneuvosto hyväksyi sen kokouksessaan 10.12.2024. Ikääntymispoliittinen strategia etenee vuodenvaihteen 2024–2025 aikana hyvinvointilautakunnan, kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Ikääntymispoliittinen strategia on suunniteltu vuosille 2025–2035. Kymmenen vuoden aikajänne mahdollistaa strategian pitkäjänteisen ja valtuustokaudet ylittävän toteuttamisen. Strategiassa on huomioitu kuntien muuttunut rooli palveluiden tarjoajina. Vuonna 2023 enemmistö sote-tehtävistä siirtyi hyvinvointialueiden vastuulle.

Tapahtumat

Vuonna 2024 vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti kahdet lettukestit, kylävierailun, klassisen konsertin, vanhustenviikon tapahtumia ja omaishoitajien virkistyspäivän. Lisäksi neuvosto tuki vapaaehtoisten järjestämää pikkujoulutapahtumaa.

30.4.2024 järjestettiin Pohjoisen alueen neuvostojen tapaaminen Iisalmen kulttuurikeskuksella. Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvostosta tapahtumaan osallistuivat Ilkka Roininen, Ritva Taskinen ja Rauha Partanen.

Vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti omaishoitajien ja omaishoitajiksi aikovien virkistyspäivän 29.5.2024.

Vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti lettukestit torilla torstaina 1.8.2024 ja 29.8.2024 Pajarinteellä. Kaikille avoimeen toritapahtumaan osallistui arviolta reilut sata ihmistä. Lettukestien järjestämiseen perustettiin erillinen työryhmä.

Järjestettiin kiertävä kylien ikäihmisten tapahtuma Kangaslahdessa 12.8.2024. 20–30 ihmistä vieraili Eerikkalan tilalla järjestetyssä tapahtumassa. Kunta tarjosi osallistujille kahvit ja makkarat. Ilkka Roininen soitti haitaria ja veti yhteislaulua. Kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö Erik Räsänen vieraili tilaisuudessa kertomassa kunnan ajankohtaisasioista.

Vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti vanhustenviikolla 6.–13.10.2024 useita erilaisia tapahtumia kunnan vapaa-aikatoimen ja yhteistyökumppanien kanssa, muun muassa konsertin Hotelli-Ravintola Tiilikassa.

Lisäksi vanhus- ja vammaisneuvosto myönsi tukea 100 euroa vammaisille suunnatun pikkujoulutapahtuman järjestämiseen. Avustus myönnettiin vanhus- ja vammaisneuvoston

käytössä olevista testamenttivaroista. Tapahtuman järjestivät vapaaehtoiset yksityishenkilöt 19.11. Rannan Erän talolla.

Vanhus- ja vammaisneuvosto päätti käyttää hallussaan olevia testamenttivaroja akustisen, klassisen konsertin järjestämiseen. Konsertti järjestettiin lauantaina 24.11.2024. Vaarojen sylistä -konsertissa sopraano Anna Sirkiä ja pianisti Anni Collan esittivät 1800- ja 1900-luvun taitteen laulu- ja pianomusiikkia, myös rautavaaralaislähtöisen Armas Maasalon tuotantoa. Rautavaaran evankelisluterilainen seurakunta tarjosi kirkkotilan, flyygelin ja perkolaattorin konsertin käyttöön. Konserttiin osallistui arviolta 150–180 ihmistä.

Yhteistyö hyvinvointialueen vastaavien neuvostojen kanssa

Pohjois-Savon hyvinvointialueen ikäihmisten neuvoston Rautavaaran edustaja on Terttu Sorsa. Elina Kuosmanen on varaedustaja. Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaisneuvoston Rautavaaran edustaja on Ritva Lukkarinen. Maija Kärkkäinen on varaedustaja.

Vanhus- ja vammaisneuvosto esitti kokouksessaan 10.12.2024, että sen toimintasääntöä uudistetaan siten, että hyvinvointialueen vastaavien neuvostojen jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus sen kokouksissa. Rautavaaran kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen kokouksessaan 20.1.2025 (§ 13).

Koulutukset

Vanhus- ja vammaisneuvosto on välittänyt jäsenilleen kutsuja vanhus- ja vammaisaiheisiin webinaareihin. Osa jäsenistä on osallistunut vuoden aikana näihin tilaisuuksiin vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksien ulkopuolella.